

Bedömarrapport

Utvärdering av utbildning i konstvetenskap på grund- och avancerad nivå, Uppsala universitet, oktober 2022

Bedömarpanel: Elin Manker, Fredrik Palm, Kamilla Taraeva och Margareta Wallin Wictorin

Innehåll

Inledning	3
Övergripande bedömning	4
1. Måluppfyllelse, progression och examination och studenters lärande (Aspekt 1, 3, 4)	6
Inledande kommentar aspekt 1, 3, 4	6
Studenters lärande	7
Måluppfyllelse och likvärdig studiegång	8
Progression och utbildningens inriktning	9
Sammanfattning aspekt 1, 3, 4	11
2. Samhällets behov och förberedelser för ett framtida arbetsliv (Aspekt 8)	13
Sammanfattning aspekt 8	13
3. Forskningsanknytning och lärarkompetens (Aspekt 2 och 5)	14
Sammanfattning aspekt 2 och 5	16
4. Kontinuerlig uppföljning och utveckling (Aspekt 11)	17
Sammanfattning aspekt 11	19
5. Internationalisering, hållbarhets- och jämställdhetsperspektiv (Aspekt 6, 7)	20
Internationalisering	20
Hållbarhetsperspektiv	20
Jämställdhet och lika villkor	20
Sammanfattning aspekt 6 och 7	22
6. Studentinflytande och tillgänglig och ändamålsenlig studiemiljö (Aspekt 9, 10)	23
Sammanfattning aspekt 9 och 10	24

Inledning

Följande utvärdering ingår i Uppsala universitets arbete med kvalitetssäkring av utbildningen enligt Riktlinjer för Uppsala universitets modell för granskning av utbildningar UFV 2015 475. I enlighet med riktlinjerna ska utvärderingen ske utifrån krav som anges i Högskolelagen (1992: 1434) och Högskoleförordningen (1993: 100, examensordningen), med beaktande av europeiska principer för kvalitetssäkring, samt mål och strategier för kvalitetssäkring för Uppsala universitet.

I arbetet har bedömargruppen särskilt 11 aspekter att beakta. I följande rapport behandlas vissa av dessa aspekter tillsammans i större teman där vi funnit detta bäst, medan andra behandlas separat. I utvärderingsarbetet har institutionen möjlighet att fokusera på särskilda aspekter av verksamheten och i sin självvärdering har institutionen valt att särskilt lyfta frågan om hur distansutbildningen fungerar, varför denna fråga kommer att behandlas återkommande i den följande texten, både med avseende på utbildning på grund- och avancerad nivå.

Enligt de centrala riktlinjerna ska utbildningsutvärderingarna utformas så att de genererar den kunskap som krävs för att säkerställa och utveckla kvaliteten för aktuell utbildning. Utvärderingsmodellen ska vara både *kvalitetssäkrande* och *kvalitetsdrivande*. Det handlar inte enbart om att pröva att högskoleförordningens mål uppnås, utan också om att identifiera svagheter och reflektera över hur dessa kan åtgärdas. Utöver en helhetsbedömning av utbildningens kvalitet, kommer vi därför i rapporten att diskutera vad vi ser som styrkor, svagheter och utvecklingsområden i det konstvetenskapliga utbildningsutbudet vid institutionen.

Bedömargruppen har i enlighet med riktlinjerna bestått av två externa sakkunniga, Elin Manker, Umeå universitet och Margareta Wallin Wictorin, Karlstad universitet; samt en intern sakkunnig, Fredrik Palm, Sociologiska institutionen, och en studentrepresentant från Uppsala universitet, Kamilla Taraeva. Som underlag har gruppen haft institutionens självvärdering, en mängd dokument, samt intervjuer med personal och studenter från olika kategorier på institutionen, fakulteten och i utbildningen. Vi har under intervjuerna talat med utbildningsledare från fakulteten, prefekt, biträdande prefekt, studierektor, programansvariga, lärare på grund- och avancerad nivå, lärare inom campus- och distansundervisning, visstidsanställda och tillsvidareanställda lärare, administratörer, samt tretton studenter från olika delar av utbildningen (campus/distans, grundutbildning/utbildning på avancerad nivå).

Övergripande bedömning

Bedömargruppen gör den övergripande bedömningen att utbildningen som ges inom konstvetenskap på grundnivå och avancerad nivå håller en god kvalitet. Vi noterar att institutionen under senare tid arbetat aktivt för att utveckla verksamheten på flera fronter, och arbetet med att se över och hitta nya former för ledningsstrukturer och institutionens organisering mer allmänt, framstår som viktiga för att möta utmaningar som institutionen och konstvetenskapen som ämne står inför. Att samla all personal inom konstvetenskapen i Uppsala, samt strävan att integrera lärare i ett lärarkollegium som både verkar i campus- och distansutbildning, bedömer vi som avgörande strategier i vidare utvecklingsarbete av utbildningsmiljön. Vi gör vidare bedömningen att institutionen har en engagerad och kompetent lärarkår och administration. Lärarkåren borgar för att utbildningen håller god kvalitet och den tydliga profilering av det konstvetenskapliga ämnet menar vi generellt bidrar till en god vetenskaplig förankring av utbildningen. Under våra intervjuer har vi även träffat många engagerade studenter både inom campus- och distansundervisningen. Här har institutionen en värdefull resurs att bygga på i vidare utvecklingsarbete och det är tydligt att både campus- och distansutbildningen är uppskattade i de olika studentgrupperna.

Inte desto mindre finns också viktiga utmaningar och utvecklingsområden för ämnets utbildning och vår bedömning är att dessa kan samlas kring två större områden:

- 1) Det första området rör ett behov av skapa tydliga rutiner, processer och information. Verksamheten är av olika anledningar svåröverskådlig och i behov av större tydlighet på flera områden.
 - Det finns behov av att skapa tydligare fora för kurs- och programutveckling. Bedömargruppen saknar exempelvis programråd med studentrepresentation i anslutning till de program som konstvetenskapen är värd för. USG tycks utgöra ett funktionellt strategiskt organ, liksom de ämnesmöten som hålls med viss regelbundenhet. Mer oklart för bedömargruppen är om det finns ett systematiskt arbete med kurslärarlag, eller andra former för kollegial samverkan, t ex i relation till utvecklingen av det nya masterprogrammet. Nackdelarna som vi ser med detta är ansvaret för olika kollegiala processer blir oklart, att processerna blir osynliga i verksamheten och fördelningen av arbete orättvist, att syften och mål blir otydliga, och inte minst att studenter inte får möjlighet till inflytande i pågående utvecklingsarbeten.
 - Riktlinjer för kursvärderingar finns på administrativ nivå vad gäller arbetet i KURT. Däremot tycks en mer allmän rutin för återkoppling av kursutvärdering till studenter saknas, liksom former för kollegiala diskussioner av utvärderingar och rapporter.
 - Det finns en hög grad av variation i användandet av Studium som tycks förvirrande för studenterna. Variationen har även gjort det svårt för bedömargruppen att skapa sig en god bild av arbetet med lärplattformen, men konstaterar att detta sannolikt inte är en situation som gynnar studenternas lärande. På liknande sätt tycks

information till studenter om möjligheter till särskilt stöd och liknande inte alltid finnas.

- Information om kursutbud, kursinnehåll och kurslitteratur är oklar för många studenter, och även bedömargruppen har haft svårt att hitta litteraturlistor i anslutning till ett antal kursplaner.
- 2) Det andra området hänger samman med frågor om arbetsmiljön och gäller integreringen av Uppsala och Visby, samt det fortsatta arbetet med parallell campus- och distansundervisning.
- Bedömargruppen menar att det är avgörande att institutionen hittar former för detta arbete där alla berörda lärare integreras i arbetet.
 - Individualiseringen och "permanentandet" av särskilt vissa distanskurser behöver åtgärdas. Viktigt i detta arbete är dock att berörda lärare görs delaktiga och att tid för utvecklingsarbetet ges.
 - Lärare som omplacerats behöver tillgång till verklig placering, i form av konkret arbetsplats, datorutrustning, etc. på samma nivå som övrig personal.
 - Institutionen/ämnet konstvetenskap behöver överväga och besluta sig för om det skall finnas två olika utbildningar i konstvetenskap upp till kandidatnivå, där den ena ges på campus och den andra på distans, och med möjlig profilering åt olika håll - exempelvis *Nordisk konst, visuell kultur och arkitektur* respektive *Arkitektur och gestaltad miljö* - eller om samma kursplaner skall gälla på campus som distans.
 - Vi ser att den pågående sammanslagningen av två campus påverkar arbetsmiljön. Arbetsmiljön är inte specifikt vårt uppdrag att utvärdera, men genom vårt utvärderingsarbete har vi sett att det finns spänningar inom kollegiet som bör tas om hand. Detta har å ena sidan ledningen ett särskilt ansvar för att ta hand om och arbeta med, men även fakulteten (eller den som driver att sammanslagningen ska ske) måste vid en sådan förändring ge särskilt stöd för att processen ska bli så smidig och inkluderande för alla anställda som möjligt.

1. Måluppfyllelse, progression och examination och studenters lärande (Aspekt 1, 3, 4)

- att utbildningarna når målen i högskolelagen och högskoleförordningen (examensordningen) och utbildningsspecifika mål, dvs. att de faktiska studieresultaten motsvarar de förväntade studieresultaten
- att målen examineras på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt och att progression säkerställs
- att undervisningen sätter studenters lärande i centrum

Inledande kommentar aspekt 1, 3, 4

Vi ser genom självvärderingen och intervjuer att det sedan en tid tillbaka pågått ett stort, omstrukturerande arbete avseende institutionens arbete som helhet. Detta påverkar också arbetet med kursutbud, kursplaner och rutiner för måluppfyllelse. Sammanslagningen av de två institutionerna/campus har intensifierat detta arbete och vår utvärdering kommer in i processen när en förändring samtidigt sker på flera plan för institutionen. Detta första avsnitt som rör aspekterna 1, 3 och 4 är relativt omfattande och kanske är flera av de frågor/utmaningar vi identifierar snarare effekten av att de emanerar ur en pågående process, än att det är utmaningar som inte redan är identifierade av institutionen. Att vi pekar på de utmaningar vi ser tänker vi ändå ha nytta i den pågående processen då institutionen redan under förändringsarbetet kan fånga upp förbättringsområden.

För att kunna diskutera och utvärdera måluppfyllelse, progression, examination och studenters lärande har vi gjort stickprov på några kurser på olika nivåer såväl på campus som på distans: B-kursernas kursplaner som helhet inklusive en kursmodul vardera, C-kurserna som helhet, samt på avancerad nivå två av kurserna på den digitala mastern. Det masterprogram på campus som är under utveckling just nu och det masterprogram i humaniora som samtidigt är under avveckling, har vi valt att inte ta med då en utvärdering av något som håller på att sjösättas eller inte ska finnas kvar inte känns meningsfull. Det som diskuteras nedan kan däremot förhoppningsvis vara till nytta i arbetet att utveckla det nya masterprogrammet.

I självvärderingen framkommer att ett stort arbete lagts på att identifiera vem distansstudenten vanligen är, ett gott underlag för de förändringar som redan gjorts, t.ex. genom att distansutbildningen för närvarande ges på halvfart. I självvärderingen finns också tabeller (s. 14-15 och 25-26) som åskådliggör en process som pågått att sätta samman kunskapsmål med olika moment i kurserna. Tabellerna har förmodligen varit meningsfulla instrument i det interna utvecklingsarbetet men kommunicerar inte tillräckligt tydligt för oss i vår utvärderingsprocess hur måluppfyllelsen förväntas ske, därav några frågetecken kring det i texten som följer.

Vi vill också nämna att vi i utvärderingsarbetet inte kunnat ta del av information på Studium annat än till ringa del, då behörigheter att gå in där av naturliga skäl inte tillfaller oss. I de fall vi behövt komplettera det material vi fått från Studium har vi varit hänvisade till den

offentliga webben. Vi har haft lite problem med att hitta rätt dokument när vi sökt där. Hur den offentliga webben fungerar är i sig inte institutionens "fel" eller kanske ens något de kan påverka, men webbens struktur kan ställa till det för studenterna (särskilt de som söker information innan de antagits) varför det är meningsfullt att peka på här. Om kursplaner och mål på något vis uppfattas svåra att hitta blir inte heller innehållet i dem kommunicerade. Några av studenterna vi talat med har uttryckt att det dessutom är svårt att hitta litteraturlistor, kursplaner och liknande på Studium. Rutiner för var sådana läggs, att de är uppdaterade och hur det kommuniceras till studenterna är värda att tydliggöra så att alla gör på samma sätt.

Genomgången nedan varvar övergripande frågor med mer specifika – det sistnämnda utifrån de stickprov vi gjort. Sammantaget hoppas vi att de olika utvecklingsmöjligheter vi pekar ut ska uppfattas som just sådana, och inte som kritiska nedslag.

Studenters lärande

Vi uppfattar att det finns ett tydligt fokus hos lärarna att studenterna ska få med sig och övas i meningsfull och för ämnet relevant kunskap. Vi uppfattar ett engagemang för att studenterna ska få hjälp med vad de behöver. Vi uppfattar också att det finns en stark idé om att vad man uppfattar som specifikt i konstvetenskapen som ämne ska bevaras och förmedlas. Med det sistnämnda avses till exempel att det finns ett systematiskt arbete med att ta med studenter på studiebesök, exkursioner och längre resor då detta möjliggör det *in situ*-studium som traditionellt varit ett av konstvetenskapen tydliga metoder (men som nationellt sett och av organisatoriska skäl ofta minskat i utbildningarna), samt att studenter som läser kurser under flera terminer får möjlighet att interagera med verksamheter utanför universitetet som också arbetar inom konstfältet.

En viktig poäng med distanskurserna är att de kan komplettera campuskurser framför allt avseende breddad rekrytering genom att ge de studenter som av olika skäl inte kan delta i campusförlagd utbildning möjlighet att studera. I självvärderingen framkommer att ett stort kartlägningsarbete av vem som läser på distans och vilken takt som verkar vara den rimligaste för de flesta (halvfart) har utförts på institutionen. Detta är positivt och talar om ett studentfokuserat perspektiv på utvecklingsarbetet med kurser och program.

På ett övergripande plan sätter lärarna, så vitt vi kunnat se, studenternas lärande i centrum i hög grad. Skillnader i detta kan finnas på individnivå och den utvecklingspotential som finns inom "studenters lärande"-området rör framför allt att säkerställa att goda arbetsmetoder sprids till alla kurser. Exempelvis föreslår vi att de kurser som (vad vi förstår) i princip enbart använder sig av skriftliga föreläsningar och skriftliga chattseminarier uppdateras och kompletteras med modernare metoder och tekniker. Detta var också något studentrepresentanterna gav uttryck för vara önskvärt och är inte minst av den anledningen viktigt att ta till sig. I arbetet med att implementera ny teknik har ledningen en viktig roll i

att möjliggöra kompetensutveckling rent praktiskt och att fokusera specifika insatser åt det hållet.

Kollegialt utbyte och viss formalisering av rutiner som stärker arbetet för studenters lärande är också förslag på sätt att utveckla detta. När institutionen just nu är inne i en tydligare sammanslagning av vad som tidigare var två institutioner (eller i alla fall två campustillhörigheter) borde möjligheten att diskutera goda exempel inom kollegiet vara särskilt gynnsam. Vi uppmuntrar att sådant utbyte initieras och följs upp av ledningen.

Måluppfyllelse och likvärdig studiegång

För att kunna diskutera hur institutionen arbetar med måluppfyllelse på olika plan är det framför allt kursdokument som vi fått ta del av som ligger till grund. I diskussionen kan vi inte fördjupa frågor om specifika pedagogiska modeller eftersom det skulle kräva en annan typ av interaktion med undervisningssituationer, men viss information rörande pedagogik har kommit ur studentintervjuerna. Därmed är frågan hur mål samstämmer med framskrivna förväntade studieresultat och examinationsformer utgångspunkten för vår analys i det följande, med några kommentarer om undervisningsformernas koppling till målen.

Dokumentet kring mål, förväntade studieresultat, litteratur, osv som vi tagit del av skiljer sig åt i tydlighet – i vissa fall är dokumentet tydliga i hur målen ska uppnås och hur examination hänger samman med förväntades studieresultat, i andra fall är de något för vaga i sina skrivningar. Vi gissar att olikheten beror på att institutionen håller på att sammanfoga/strukturera om hela kursutbudet i och med sammanslagningen av de två campus, och anar också att vissa av de otydliga kursdokumenten är "rester" från äldre varianter av kursdokument som inte hunnit ses över. Vi rekommenderar att den översyn som nu görs av kurserna också inbegriper ett arbete med att säkra samstämmighet och att det sträcker sig över alla kurser.

De tabeller för måluppfyllelse som ingår i självvärderingen (s. 14-15 och 25-26) är möjligen meningsfulla instrument i det interna utvecklingsarbetet men kommunicerar inte tillräckligt tydligt hur måluppfyllelsen förväntas ske, varken för oss som utvärderar eller till studenter som läser kurser. Det är vanligt att kursplaner kopplar förväntade studieresultat till ett mål direkt i skrivningen i kursplanen, till exempel genom att skriva vilket mål som varje enskilt förväntat studieresultat avser uppfylla. Detta skulle kunna vara ett sätt att tydliggöra hur måluppfyllelsen är tänkt.

Dokumentet för B-nivå och C-nivå på campus respektive distans visar på ganska olika utbildningar för de studenter som väljer att gå distans till skillnad från att gå på campus, trots att de är kurser på samma nivå givna av samma institution. Uppställda mål ser emellertid ut att följas upp i examinerande uppgifter i respektive fall. Det är inte vår uppgift att lägga oss i innehållet i kurserna, men avseende specifikt distanskursen på C-nivå talar

den information vi kunnat ta del av om en något ålderdomlig kurs, trots att den ska vara uppdaterad 2018: Den är knapphändig i information avseende kursplan och mål, och de ingående kurserna motsvarar inte helt en uppdaterad konstvetenskap med en bredd i de teoretiska perspektiven, särskilt avseende sådant som representation och globala perspektiv, samt teoribildningar som såväl samtida konst- och arkitekturutövare interagerar med samt som annan konstvetenskaplig utbildning normalt tar upp på den här nivån. Här kan man ställa sig frågan i vilken mån de två olika C-kurserna ger en *likvärdig* utbildning, samt huruvida de båda förbereder lika väl till fortsatta studier på masternivå. Då ett så stort utvecklingsarbete pågår för institutionen avseende hur distans och campus ska fungera ihop framöver lämnar vi emellertid denna fråga med att bara nämna detta som ett enskilt problem.

Generellt för grundnivå verkar en variation av examinationsformer förekomma. På campus såväl skriftligt som muntligt och genom enskilda inlämningsuppgifter, dock inte längre salstentor (varken i sal eller med digitala verktyg). Exkursioner och studiebesök möjliggör också övning i och examination av muntlig redovisning. På distans förekommer chatt, kamratrespons och skriftliga inlämningar, däremot framkommer inte i hur hög grad streamade eller inspelade moment används för examinationsändamål. Att utveckla examinationsformer efter nya beprövade pedagogiska modeller och tekniker, såväl för campus som distans, kan vara något institutionen behöver titta på. Intervjuerna gav vid handen att detta sker men mer på enskilda initiativ än formaliserat och över hela lärarlaget. Pedagogiska samtal, lärarmöten och kompetensutvecklingsinsatser är exempel på tillfällen att arbeta med det.

Avseende masterkursen i digital konstvetenskap ser vi att antalet valbara kurser är ganska stort, enligt det dokument vi sett fem stycken valbara kurser om 7,5hp mot fyra som har en given inriktning mot *Digital Art History*. Högskoleförordningen specificerar att kunskaper "inom huvudområdet för utbildningen", det vill säga konstvetenskap, här med inriktning mot *Digital Art History*, är det som skall tillgodoses genom programmet. De kurser som institutionen själv ger motsvarar detta väl, men frågan bör ställas i vidare utvecklingsarbete av programmet hur spetsen säkras när så stor del av programmet är valbar. Masterstudenterna uttryckte under intervjuerna att det är svårt att hitta relevanta valbara kurser att gå på avancerad nivå, vilket kan försvaga den spets programmet som helhet avser.

Progression och utbildningens inriktning

Vår bedömning är att det finns en progressionstanke i campuskurserna A–C. Studentintervjuerna gav visserligen lite delade meningar om hur B-kursen på campus fungerade, men ett fördjupat fokus på kursvärderingar för just för B-nivån skulle kunna reda ut vad som kan stärka den kursen. För distanskurserna uppfattar vi som nämnt ovan att C-kursens innehåll och kursdokument kan behöva uppdateras för att motsvara kunskapsinnehåll på motsvarande nivå nationellt (se mer specificerat kommentar ovan).

En framtida utmaning för institutionen avseende progression är annars hur den mer definitiva sammanslagningen av de två campus kommer att påverka utbildningarna. De två utbildningarna, campus Uppsalas upplägg och Campus Gotlands upplägg, skiljer sig i struktur och innehåll på ett ganska markant sätt. Detta kan å ena sidan ses som något positivt: en presumtiv student kan från Uppsala universitet välja mellan två slags utbildningar i konstvetenskap, inte bara genom att de ges på campus eller distans utan också genom just deras olika innehåll och upplägg. Detta är inkluderande ur ett jämställdhetsperspektiv såtillvida att olika typer av studenter erbjuds möjlighet till utbildning – men på vilket sätt blir de två inriktningarna likvärdiga utbildningar kunskapsmässigt när innehållet skiljer sig ganska avsevärt? Rådet här blir att antingen framhålla den innehållsmässiga skillnaden tydligare, såväl i kursdokument som i allmän information, alternativt att likställa utbildningarna mer innehållsmässigt.

Alternativet att likställa utbildningarna skulle få konsekvensen att den ena eller andra utbildningen egentligen togs bort (det vill säga: det innebär inte att exempelvis distansformen i sig tas bort, men att i princip samma kurser skulle erbjudas såväl på distans som på campus). Fördelen med den varianten vore att det blir lättare att säkra progression och enklare att få fram liktydiga kursdokument. Men, i bedömarpanelen ser vi inte detta scenario som det givna, beroende på två skäl: För det första att en troligen mer positiv utveckling för kollegiet – för de idag anställda lärarna som på varsitt håll arbetat fram de strukturer som finns – är att de två varianterna får utgöra två olika spår. För det andra, att de två utbildningarna i dag ser så olika ut att de faktiskt relativt enkelt kan vara två tydliga inriktningar. Utifrån de dokument vi sett har campus-kurserna A–C en mer uttalad inriktning mot hela det konstvetenskapliga fältet (som också namnet anger: "Konst, arkitektur och visuell kultur"). Distansutbildningen däremot har en uppenbar lutning mot arkitektur och gestaltad livsmiljö (inklusive interiörer och föremål), inte minst B- och C-terminerna (detta baserat på de dokument vi kunnat se). Här finns en öppning mot att mer tydligt skriva fram denna inriktning och därmed också kommunicera till presumtiva studenter vad det handlar om: att det är en viss inriktning inom konstvetenskap som distanskursen erbjuder – mer "arkitektur-i-vid-mening" än "konst-i-vid-mening". En liten men nog så viktig justering om man skulle välja att gå den vägen är att fundera över namnet på 30 hp på distans; "Konstvetenskap A/B/C tematisk" är inte särskilt tydligt då *tematisk* anger något om strukturen snarare än kursinnehållet. Eftersom innehållet lutar åt arkitektur och gestaltad livsmiljö i vid mening, och vi utgår ifrån att detta är något som lärare som undervisar inom distans varit med och tagit fram, skulle en precisering att det rör sig om konstvetenskap med den inriktningen tydliggöra såväl utåt som internt i (hela) kollegiet vad distansutbildningen gör. (En tredje fördel om man vill betona arkitektur-i-vid-mening-spåret på distans, är att en sådan fokuserad inriktning inte egentligen finns i distansutbudet nationellt inom konstvetenskap, vilket skulle kunna vara en konkurrensfördel).

Alldeles oavsett vilken väg man väljer att gå vidare måste ledningen vara inkluderande och öppna i vad de anser och avser göra; hur arbetsprocessen för att utveckla samstämmighet

eller två spår mellan campus och distans ska gå till, i diskussioner kring institutionens framtida kursutbud samt i hur en jämbördig progression kunskapsmässigt säkras i båda utbildningarna.

En annan aspekt av progression – eller kanske snarare en alltför vag progression – som vi anar genom olika passager i självvärderingen (och även i samtalen under intervjuerna) handlar om att lärare “permanentas” (med självvärderingens ord) på vissa kurser. Att en lärare länge undervisar på en kurs behöver inte innebära att kursen stagnerar eller att den faller ur den progression som i övrigt sker i det totala kursutbudet – men risken finns att så sker och detta måste institutionen vara vaksam på. Om *många* kurser på grundnivå blir avhängiga enskilda lärare kan det skapas “enskilda öar” i det sammantagna kursutbudet, det kan vara svårare att diskutera hur kurslitteraturen fungerar progressivt från A-C och vidare in i master och det kan bli en specialiserad utbildning på ett *tidigt* stadium, snarare än en bred grundutbildning. Det vill säga, ur progressionssynpunkt kan det diskuteras hur många kurser på grundnivå som ska vara knutna till enskilda lärare.

Att kurser över lång tid hålls av vissa lärare har i vissa fall, som vi förstår självvärderingen, sin grund i att sådana kurser har forskningsanknytning för den specifika läraren. Detta är i sig positivt för kvaliteten på kursen och för utbildningens forskningsanknytning (detta berörs även vidare under punkt 3). I det vidare utvecklingsarbetet, och apropå ovan sagda om progression, kan institutionen emellertid fundera över om det finns skäl att förlägga forskningsanknutna kurser till ett utbud av kurser på avancerad nivå i stället. I våra intervjuer med masterstudenterna framkom att de upplevde att det var svårt att hitta valbara kurser på avancerad nivå i motsvarande grad som det ingår att läsa sådana enligt kursplan (detta gäller såväl campus som distans). Att förlägga forskningsanknutna kurser till avancerad nivå och att göra antalet valbara kurser något färre på grund och därmed mer tydligt följa en viss progression inom grundutbildningen, vore ett sätt att lösa såväl det problem som masterstudenterna tar upp, som det problem som ledningen har uttalat kring att det finns för många kurser på grundnivå.

Av vikt att nämna i sammanhanget är att vi samtidigt uppmuntrar till att fortsatt inflika enskilda kursmoment med forskningsanknytning i grundutbildningens olika kurser (så som självvärderingen ger uttryck för). Det skulle ge grundkurserna fortsatt spets, men hålla spetsen inom den övergripande progressionen.

Sammanfattning aspekt 1, 3, 4

Det är bedömargruppens uppfattning att målen inom aspektområde 4 tillgodoses väl men att vissa aspekter av progression och måluppfyllelse (1 och 3) kan vidareutvecklas. Vi ser också att problemen delvis är en konsekvens av sammanslagningen som tvingat två olika utbildningar att hitta en gemensam form, och att den processen är pågående då utvärderingen görs (dvs det är inte en resultatet av processen vi har haft att utvärdera)

Bedömargruppen menar emellertid att det finns skäl att se över följande aspekter av undervisningen:

- Att utveckla såväl formativa som summativa undervisningsformer efter nya (men beprövade) pedagogiska modeller och tekniker, detta kanske särskilt för distanskurserna där många nya digitala lösningar finns för att variera undervisningen. Efter pandemin förväntar sig allt fler studenter att möta motsvarande uppdaterad digital teknik som de möter på annat håll (till exempel i det arbete eller de studier de har vid sidan av sin distansutbildning)
- Fokusera forskningsanknytning på grundnivå till enskilda föreläsningar/seminarier snarare än hela kurser, samt att lägga hela forskningsanknutna kurser till avancerad nivå i samstämmighet med programinriktningar
- Bestämma om distans och campus ska ha samma innehåll eller om de ska erbjuda två olika inriktningar i konstvetenskap – och om man bestämmer sig för det sistnämnda, tydliggör de olika inriktningarna
- Ledningen bör också hitta väl fungerande former för hur undervisningens olika aspekter diskuteras konstruktivt över hela kollegiet, inte minst då sammanslagningen av två olika utbildningar till en institution just nu präglar arbetet

2. Samhällets behov och förberedelser för ett framtida arbetsliv (Aspekt 8)

- att utbildningen svarar mot individers och samhällets behov av bildning och professionell kunskap och förbereder studenterna för ett framtida arbetsliv

Vad gäller individers och samhällets behov av bildning och professionell kunskap, och studenternas förberedelser för ett framtida arbetsliv, anger självvärderingen att ämnet ger en bred humanistisk utbildning med möjlig inriktning mot samhällets konstilliv och kulturinstitutioner. Campusutbildningen har en tradition av att arbeta med moment i kurserna med studiebesök och exkursioner, vilket introducerar arbetsplatser och yrkesfunktioner av relevans för studentens kommande arbetsliv även för de studenter som inte går program och därmed följer en annan typ av studiegång som inte explicit förbereder för ett visst yrke. Detta bekräftas också av intervjusvar och kursplaner, åtminstone på campuskurserna, men i självvärderingen anges att det vore önskvärt med exkursioner även på distanskurserna, och VFU även i andra kandidatexamina än KEP (Kulturentreprenörsprogrammet).

Inom KEP finns möjlighet till VFU, och där arbetas också med case relaterade till kultursektorn (kommun, region, företag). Samverkan med kultursektorn skulle också kunna byggas in i organisationen genom att ett programråd inrättas, med externa representanter från kultursektorn. KEP framställs i den externa kommunikationen som ett specifikt arbetsmarknadsinriktat program, ("Här förbereds blivande projektledare, egna företagare, anställda och konsulter på en arbetsmarknad inom kultursektorn och andra kreativa näringar", uu.se). Avseende KEP är det viktigt att hela lärarlaget och övrig personal är medvetna om arbetslivsanknytningen och arbetar för det.

Sammanfattning aspekt 8

Det är bedömargruppens uppfattning att målen inom aspektområde 8 tillgodoses.

Bedömargruppen menar emellertid att det finns skäl att se över följande aspekter av undervisningen:

- Programråd för KEP och formaliserade samverkansformer med de institutioner vars studenter går programmet
- Tänka vidare kring former för att erbjuda distansstudenterna samma möjlighet till introduktion till arbetslivet som finns på campuskurserna. Alternativt, om det är så som självvärderingen också ger uttryck för, att distansstudenterna trots allt redan är yrkesverksamma, fundera vidare kring yrkeslivsanknutna moment som motsvarar det konstvetenskapen är van att göra (exkursioner, osv) men som blir ytterligare kompetenshöjande. Här kanske studenter på distans kan involveras i utvecklingsarbetet?

3. Forskningsanknytning och lärarkompetens (Aspekt 2 och 5)

- att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet
- att verksamma i utbildningen har aktuell ämnesmässig och högskolepedagogisk/ämnesdidaktisk kompetens samt att lärarkapaciteten är tillräcklig

Enligt självvärderingen finns inom ämnet konstvetenskap 2022 tre professorer, fem docenter och fem tillsvidareanställda universitetslektorer, med forskning i sin tjänst (20 % forskning för lektorer och 50 % för professorer). Enligt självvärderingen gäller också formellt motsvarande regler för visstidsanställda. Vidare finns externfinansierade forskare knutna till institutionen som ibland medverkar i undervisningen som lärare och handledare.

Huvudsakligen har därmed den tillsvidareanställda lärargruppen en hög kompetens ämnesmässigt. Av självvärderingen och övriga dokument vi tagit del av framgår att flera lärare har särskilt goda pedagogiska meriter (excellenta lärare, lärare som undervisar inom UUs högskolepedagogiska avdelning, etc.), men det finns såvitt vi kan bedöma ingen systematisk översikt på institutionsnivå av den sammantagna högskolekompetensen.

Institutionen har nyligen introducerat individuella pedagogiska utvecklingssamtal som ska ske varje år, som ett led att se till att högskolepedagogisk kompetens finns på alla nivåer. I nuläget finns inte tid frigjord för att gå högskolepedagogiska kurser (om vi förstått informationen rätt) men idén att införa det har enligt uppgift från ledningen diskuterats. Under intervjuerna framkom att sådan tid var efterfrågad och att kompetensutveckling i nuläget i hög grad låg på egna initiativ från enskilda lärare. Vi bedömer att det vore positivt för lärarna (och i förlängningen studenterna) om ersättning i tid ges, förslagsvis efter överenskommelse i det pedagogiska utvecklingssamtalet.

I självvärderingen nämns emellertid att kursstrukturen och bemanningen i dagsläget är beroende av ett relativt stort antal vikarier. Ämneskompetensen kan naturligtvis ändå vara hög, inte minst då vikarier ofta rekryteras bland disputerade konstvetare utan fast anställning. Dock finns en risk att kompetensen inom högskolepedagogik inte är lika hög (eller att kurser ens är möjliga att gå) för lärare i en sådan grupp, då deras anställningsperioder är korta. I vår utvärdering har vi inte haft möjlighet att bedöma effekterna av detta på lång sikt, men ökad grad av fasta anställningar skulle rimligen justera problemet, alternativt hitta ett system för att erbjuda pedagogisk kompetensutveckling även för visstidsanställningar.

Då kursutbudet inom konstvetenskapen på UU till del består av distanskurser, och att en sådan utbildning finns från A- till masternivå, bedömer vi att särskild vikt bör läggas vid att uppmuntra lärare att gå kurser och annan pedagogisk kompetensutveckling inom digitala undervisningsmetoder. Då vi uppfattat att det finns en önskan om att lärare ska kunna cirkulera mer mellan kurserna för att inte vara fastlåsta vid campus eller distansutbildning är

detta särskilt angeläget. Men vi vill också betona att vi uppfattar att utvecklad kompetens inom nya digitala verktyg och pedagogiska lösningar för distansundervisning kan vara aktuellt även för dem som länge undervisat i sådana kurser. Detta eftersom distansundervisningsfältet växt efter pandemin och att studenter blir allt mer vana vid mer avancerad teknik och variation i undervisnings- och examinationsformer. Från institutionsledningens håll blir det därför också viktigt att sörja för att uppdaterad digital teknik finns tillgänglig. Allt detta sammantaget för att hålla en hög nivå på den distansundervisning man de facto ger inom institutionen.

Enligt självvärderingen förekommer det att den forskning som bedrivs av lärare vid institutionen tas upp på grundnivå i form av seminarier och föreläsningar med presentationer av aktuella forskningsprojekt. Forskningsanknytningen visar sig t ex genom den nordiska profilen av ämnet vid institutionen som ligger till grund för viktiga delar av Campusutbildningens grundutbildning, samt inriktning mot arkitektur och gestaltad miljö som präglar delar av distansutbildningen. Studenter kan också ges möjlighet att välja uppsatsämne i anslutning till pågående forskning, men det är inte en etablerad tradition. De kurser som ges på avancerad nivå har ofta sin grund i forskning, och här vill vi i bedömargruppen betona vikten att uppmuntra till fortsatt forskning bland lärarna.

Självvärderingen framhåller hur lärare (särskilt på distansutbildningen) har haft möjlighet att utveckla egna kurser utifrån forskningskompetens. Detta är positivt då det betyder att det finns forskningsanknytning såväl på grundnivå som avancerad nivå sett till ämnets totala kursutbud. Men, det är viktigt att betona att sådana forskningsanknutna kurser måste vidareutvecklas på två sätt: dels måste kurserna (om de ges under många år) kontinuerligt utvecklas utifrån ny forskning inom det specifika fältet så att forskningsanknytningen faktiskt är aktuell, dels finns en risk att nya forskningsanknutna kurser inte utvecklas om kurser "permanentas" (som det uttrycks i självvärderingen), och det därmed blir svårt för nyare lärare att få arbeta med forskningsanknytning. En lösning på problemet kunde vara att forskningsanknutna kurser byts ut emellanåt (vilket kanske redan görs?); en annan lösning vore att ge kurserna enligt ett rullande schema med en viss tidsrymd mellan varje tillfälle så att fler lärare totalt sett har möjlighet att bidra med sin forskning till institutionens totala kursutbud (som noterat ovan i punkt 1 finns också en möjlighet att istället knyta dem till avancerad nivå, se vidare där); en ytterligare lösning vore att utveckla nya kurser som integrerar olika lärares forskning och därmed blir mindre individuellt utformade och därmed mindre sårbara. Huruvida de forskningsanknutna kurserna redan i dagsläget vidareutvecklats i enlighet med aktuell forskning, samt om cirkulation av lärare mellan kurser är tänkt att inbegripa sådan kursutveckling, har vi inte haft möjlighet att utvärdera från det material vi gått igenom utan vill här endast peka på att en medvetenhet om och kontinuerlig uppföljning av att så sker är viktigt, för att kunna hävda att (aktuell) forskningsanknytning finns i kurserna.

I lärarkompetensen ryms också frågan om möjligheten till egen forskning – och då framför allt forskning med extern finansiering – samt den befordran till docent och professor som är en följd av aktiv egen forskning. I självvärderingen finns yttranden om att det “är önskvärt” med ökad grad av befordran, men det är otydligt i hur hög grad ledningen uppmuntrar till såväl sökning av externa forskningsmedel som ansökan om befordran. I sammanhanget är det viktigt att betänka kommande pensioneringar och behovet av kompetensförsörjning i relation till examensrättigheter. En fråga att ställa sig för ledningen/kollegiet är: finns det en negativ spiral i rörelse där få ansöker om medel, vilket därmed inte synliggör att/hur sådant kan göras, vilket i sin tur leder till färre befordringar, osv? Ansökan om forskningsmedel kan uppmuntras till exempel genom återkommande textgranskingsseminarier i kollegiet där ansökningstexter behandlas. Under intervjuerna framkom att lärare tagit initiativ till denna typ av seminarium, vilket visar att det finns behov och intresse som ledningen kan följa upp och stödja.

Sammanfattning aspekt 2 och 5

Det är bedömargruppens uppfattning att målen inom aspektområde 2 och 5 i stort tillgodoses.

Bedömargruppen menar emellertid att det finns skäl att se över följande aspekter av detta område:

- Att den högskolepedagogiska kompetensen i lärarkollegiet kartläggs och utvecklas genom de nyligen inrättade pedagogiska utvecklingssamtalen, samt att lärare vid behov ges möjlighet i form av tid att utveckla sin högskolepedagogiska kompetens.
- Att den excellens som finns i lärarkollegiet tas tillvara och uppmuntras ta en aktiv roll i det kollegiala arbetet med att utveckla lärarkompetensen.
- Att ledningen arbetar vidare på att uppdaterad digital teknik finns tillgänglig för lärarna att använda, att kompetensutveckling på det området erbjuds samt att hitta former för att det verkligen implementeras i undervisningen
- Att ledningen följer upp och stödjer arbetet för befordran av de anställda, till exempel genom att uppmuntra till forskningsansökningar

4. Kontinuerlig uppföljning och utveckling (Aspekt 11)

- att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs

Av självvärderingen och intervjuer framkommer att institutionen arbetar aktivt med att se över sitt kursutbud och finna mer hållbara former för att organisera undervisningen. Studierektor har det övergripande ansvaret för arbetet med uppföljning och utveckling, med stöd av den övriga ledningen och även fakulteten. Vi uppfattar det som att det ligger ett stort ansvar på programansvariga och kursansvariga lärare att driva utvecklingen framåt på program- respektive kursnivå. Detta är rimligt. Emellertid kan de kollegiala formerna för utvecklingsarbetet behöva ses över för att tackla vissa problem som dels institutionen själv identifierar i självvärderingen, dels bedömargruppen noterat i sin översyn.

Ett viktigt organ i detta sammanhang utgörs av den utbildningsstrategiska gruppen (USG) som ägnar sig åt uppföljning av utbildningen, skapa rutiner för arbetet med kursplaner och kursutveckling och utveckla strategier för institutionens utbildningsverksamhet. USG är sammansatt av studierektorer, lärare och studenter från de tre ämnena som utgör institutionen och har t ex kartlagt institutionens arbete med handledning och examination och utvecklat strategier på basis av kartläggningen. Därmed torde det vara ett bra forum för de idag centrala diskussionerna som rör det gemensamma arbetet, integrering av utbildning, och rutiner som kan appliceras i samtliga ämnen. I intervjuer med lärare framgår också att återkoppling från USG tycks nå ut i lärargruppen på konstvetenskap, inte minst i de ämnes- och institutionsmöten som hålls varje månad. Det tycks också vara det viktigaste organet på institutionen för studenternas medverkan i planering och utveckling av utbildningen.

Det är bedömargruppens bedömning att USG på ett positivt sätt bidrar till att utbildningen på institutionen löpande granskas och görs till föremål för kollegial planering. USG sammanträder emellertid endast två gånger per termin och bereder under dessa möten även mer formella ärenden inför institutionsstyrelsebeslut om t ex kursplaner och spelar i denna endast en mindre operativ roll. Det mer praktiska arbetet med utbildningsutveckling tycks mer informellt organiserat. T ex tycks arbetet med utveckla det nya masterprogrammet som ersätter den nuvarande inriktningen inom humanioramastern inte vara formaliserat. Även om detta arbete pågår och enligt vad vi kan se inte orsakar några större problem, kan det vara en poäng att så snart som möjligt skapa en arbetsgrupp med genomtänkt sammansättning, allokerade medel (timmar till inblandade) och tydligt uppdrag för att undvika att viktiga frågor faller mellan stolarna och att studenter inkluderas i processen. Vi finner det sannolikt att liknande arbetsgrupper kunde spela viktiga roller i andra utvecklingssammanhang på institutionen.

Vår bedömning är att ett särskilt viktigt område för detta arbete med utvecklingen av de kollegiala samarbetsformerna rör integreringen av utbildningen från Campus Gotland i

institutionens verksamhet. Vi delar institutionens ståndpunkt att integrationen av dessa båda miljöer är rätt väg att gå långsiktigt. Dock innebär den samtidigt utmaningar på flera nivåer – den fysiska placeringen av samtliga medarbetare på ett ställe, relationen mellan distans- och campusutbildning, relationen mellan stoffet i de båda utbildningarna – och för att inte skapa nya problem behöver institutionen i detta arbete verka aktivt för erbjuda samtliga berörda medarbetare möjlighet att medverka i förändringsarbetet. Om vi därmed förstår institutionsledningens ambition att se över och utveckla kursutbudet i distansundervisningen för att motverka bemanningsmässig sårbarhet och få mer insyn i såväl pedagogiskt innehåll som tidsmässig åtgång i undervisningen, så bedömer vi det som avgörande att detta utvecklingsarbete sker gemensamt i kollegiet. Samtidigt som att vi delar institutionens uppfattning att "permanentade" kurser inte tycks gynna integreringsarbetet, menar vi därmed också att formerna för arbetet med att utveckla dessa kurser måste utgå ifrån kollegiet (alltså då kollegiet som kollegium och inte som individuella lärare). Inte minst kräver detta tid i termer av utvecklingsarbete.

På liknande sätt vore det önskvärt att inom institutionens program – det vill säga, *Kandidatprogram i Kulturentreprenörskap (KEP)*, *Masterprogram i Konstvetenskap* och *Masterprogram i digital konstvetenskap* – införa programråd för kontinuerlig uppföljning och planering av programverksamheten. Enligt bedömargruppen vore detta ett sätt att säkerställa en regelbunden uppföljning av verksamhet och måluppfyllnad på de utbildningsprogrammen som ges på institutionen, och som institutionen ansvarar för, samt att såväl programansvariga och lärare, som studenter involveras i detta arbete. Ett förslag är också att löpande redogöra för detta arbete i exempelvis verksamhetsberättelser. Programråden skulle lämpligen omfatta studeranderepresentanter från olika årskurser, lärare från ingående kurser, administratör, studievägledare och extern representant.

I UKÄs lärosätesgranskning 2021 fick Uppsala universitet kritik för sitt sätt att hantera kursvärderingar och mot denna bakgrund är detta en särskilt viktig fråga att belysa i denna utvärdering. Vår intervju med utbildningsledare vid fakulteten antydde också att detta område är något fakulteten avser att fokusera på framöver, men att någon mer systematiskt arbete för närvarande inte kan sägas finnas. Våra synpunkter i det följande ska förstås i ljuset av denna för universitetet strategiskt viktiga fråga. Självvärderingen ger knapphändig information om hur institutionen organiserar arbetet med kursvärdering. Det framkommer att kursvärderingsarbetet blev lidande av övergången från Studentportalen till Studium. Tekniska problem skapade en situation där skapandet av kursvärderingar, studenternas tillgång till dessa och färdigställandet av kursrapporter samtliga blev lidande. Det hela skapade också en situation där arbetsbelastningen på administrationen blev stor, något som ytterligare förvärrade problemen. Däremot sägs inget om vilka rutiner och riktlinjer institutionen har som bas för arbetet. Intervjuer med ledning, lärare, administration och studenter bekräftar denna bild att institutionen är inne i ett skifte vad gäller formerna för kursvärdering, där de rutiner, mallar och lathundar som tidigare gällt håller på att ändras mot ett mer standardiserat arbete, med mindre variation. Dessa rutiner tycks tydliggöra

rollerna för vem som skapar kursvärderingen (till största del administrationen) och att lärarna förväntas skriva kursrapporter. Det är dock oklart om det finns ett formaliserat system för arbetet i vidare mening, vad gäller återkoppling från lärare till studenter, men också mellan ledningen (eller kollegiala organ) och lärare. Intervjuer med studenter på olika nivåer indikerar också att det finns stora variationer i kursutvärderandet. I många kurser tycks återkopplingen från lärare till studenter om tidigare kursvärderingar och kursutvecklingsarbete till följd av detta saknas, något som också verkar leda till låg motivation hos dessa studenter att fylla i kursvärderingar.

Bedömagruppen menar att frånvaron av tydliga rutiner rörande kursutvärderingsprocessen riskerar att leda till en situation i vilken utvärderingen av institutionens utbildning individualiseras och i vilken det är svårt att säkerställa att kontinuerlig uppföljning av utbildningen genom kursvärdering sker. Standardiseringen av formerna kring skapandet och utförandet av kursvärderingar genom Studium och KURT ter sig som rimliga sätt att säkerställa att kursvärderingar görs, även om det kan finnas pedagogiska nackdelar med att lärare inte aktivt deltar i utformningen av frågemallar. Till detta menar vi dock också att det vore bra med tydligare riktlinjer rörande återkoppling till studenter (t ex i form av att tidigare kursrapporter publiceras på kurser, samt att kursansvarig vid kursstart diskuterar studenters synpunkter på kursen och hur kursledningen förhållit sig till dessa). Vidare menar vi att det vore en god idé att utveckla mer kollegiala former för utbyte om kursvärderingar, gärna i form av diskussion inom USG, programråd, eller liknande, alternativt genom att kursansvariga regelbundet får synpunkter från studierektor, programsamordnare eller motsvarande.

Sammanfattning aspekt 11

Det är bedömagruppens uppfattning att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs (aspekt 11) och institutionen arbetar aktivt med att systematisera och utveckla nya former för detta arbete.

Bedömagruppen menar emellertid att det finns skäl att se över följande aspekter av detta område:

- Skapa kollegiala former för utvecklingen av utbildningen och integreringen av det tidigare uppdelade lärarkollegiet, så att de förändringar som behöver genomföras för att komma ifrån permanentade kurser, sårbarhet och individuellt ägande av kurser drivs i nära samarbete mellan ledning och berörda lärare.
- Inrätta programråd för institutionens program.
- Skapa rutiner för att säkerställa att resultat av utvärderingar dels återkopplas till studenterna (t ex i början av varje kurs och genom att gamla kursrapporter publiceras i kursytan på Studium), dels blir föremål för något slags kollegial diskussion.

5. Internationalisering, hållbarhets- och jämställdhetsperspektiv (Aspekt 6, 7)

- att internationalisering och internationella perspektiv liksom hållbarhetsperspektiv främjas
- att jämställdhetsperspektiv integreras i utbildningen

Internationalisering

Ämnet har haft en internationell inriktning i flera av sina kurser före pandemin (internationell i avseende utbyte för studenter, exkursion utomlands, osv). Pandemin satte av naturliga skäl sådana utbildningsmoment på paus. Då en erfarenhet av detta finns hos lärarkollegiet bedömer vi att detta sannolikt kommer att återupptas i nya former nu efter pandemin. Lärarnas internationalisering (avseende lärarutbyte, forskningsnärvaro i internationella miljöer osv) tycks i materialet vi gått igenom inte ha ett lika starkt fokus som att få studenterna internationaliserade. Även om lärarnas internationalisering är önskvärd på flera sätt bedömer vi att det redan stora utvecklings- och förändringsarbete som institutionen genomgår kanske inte möjliggör att driva även denna fråga. Vi ser den som mer av ett långsiktigt mål – men därvid sagt får den inte glömmas bort utan någon slags plan eller diskussion om internationalisering bör hållas levande, eventuellt som en del i att uppmuntra till forskningsansökningar där vistelse vid en institution utomlands ingår. Konstvetenskapens eventuella medverkan i kurser på engelska inom ett framtida fakultetsbaserat kandidatprogram ser vi som en god idé i sammanhanget.

Hållbarhetsperspektiv

Hållbar utveckling kan i enlighet med Brundtlandkommissionen definieras som “en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov”. Brundtlandkommissionen betonade också att hållbar utveckling inbegriper såväl ekonomiska som ekologiska, sociala och kulturella aspekter.

I Konstvetenskapliga institutionens självvärdering anges att hållbarhetsperspektiv ingår på flera nivåer i utbildningen både genom kursinnehåll och genom en ansvarsfull användning av resurser. Vad gäller utbildning och undervisning framhålls också, underförstått med tanke på konstvetenskapsämnets innehåll, att det ligger nära till hands att hållbarhetsfrågor berörs, inte minst i samband med arkitektur och stadsplanering, vilket görs på flera olika kurser och nivåer. Exempel ges också. Digitala möten tillämpas också vilket bidrar till miljömässig hållbarhet.

Jämställdhet och lika villkor

I självvärderingen anges att Konstvetenskapliga institutionen strävar efter jämställdhetsintegrering, d.v.s. lika villkor för kvinnor och män på alla nivåer av beslutsfattande. I enlighet med diskrimineringslagstiftningen anges institutionen arbeta systematiskt med lika villkor, och har en s.k. lika villkorsgrupp, där studenter från campus Uppsala och campus Gotland samt anställda arbetar för att förebygga diskriminering utifrån

alla diskrimineringsgrunder. Åtgärder anges kunna beröra antagnings- och rekryteringsförfarande, undervisningsformer, examinationer, studiemiljö (fysiskt och psykosocialt) mm. Gruppen uppges verka för att förebygga problem som rör ojämlikhet, sexuella trakasserier och relaterade problem, och vill skapa kontaktytor för studenter och doktorander så att problem tidigt skall kunna identifieras och att studenterna skall ha kunskap om olika personer med tydliga roller att vända sig till.

Vid bedömargruppens uppföljning framgår att information om dessa stödmöjligheter finns på Konstvetenskapliga institutionens hemsida, under www.konstvet.uu.se/student/lika-villkor/. Där finns information om universitetets riktlinjer för lika villkor och studenterna kan även läsa om arbetet på institutionen. Där framgår att:

Varje år tar Lika villkorsgruppen fram ett förslag till handlingsplan avseende vilka frågor som ska fokuseras under läsåret. Handlingsplanen presenteras för institutionens ledningsgrupp och fastställs av institutionsstyrelsen. Frågor som finns i handlingsplanen är t ex att alla studenter ska informeras om arbetsmiljö och lika villkor vid sin kursstart.

På institutionens hemsida finns också namn och kontaktlänkar till prefekt, studentkår och studenthälsa, samt institutionens Lika villkorsombud, samt lärare, TA-personal och student som ingår i Lika villkorsgruppen.

Av självvärderingen framgår att institutionens Lika villkorsombud informerar institutionens anställda gällande bemötande av studenter från ett lika villkorsperspektiv inför varje termin. Till studenterna ges skriftlig information om att studera vid Konstvetenskapliga institutionen i form av ett infoblad som ges i fysisk form, mejlas eller läggs ut på lärplattformen Studium. I samband med kurs- och programstarter skall också studentkåren och studenthälsan bjudas in för att informera studenterna om sin verksamhet.

Av en av de lärare som ingår i Lika villkorsgruppen har vi i bedömargruppen fått ta del av två pdf-dokument som distribueras till studenter vid påbörjan av studier i konstvetenskap i Uppsala. Dels en med allmän och praktisk info och kontaktuppgifter, dels en om Lika villkor. Den senare brukar dels läggas in i introduktionen till kursen, dels i föreläsningar om studieteknik.

Av självvärderingen framgår att institutionen har en jämställdhetspolicy och eftersträvar könsbalans i bemanning och urval av kurslitteratur. Jämställdhetsperspektiv uppges vara integrerade i undervisning genom teoretiska perspektiv för att analysera och synliggöra sociala relationer och maktperspektiv. Det anges dock att det saknas ett samlat grepp, vilket vi tolkar som brist på rutin, vad gäller att tillgodose jämställdhetsperspektivet i kurslitteraturen. I de stickprovs-studier vi gjort av litteraturlistor framgår att perspektivet finns närvarande på kurser, dock i flera fall under "Övrig litteratur", och saknas på en hel del

kurser. I samband med koordinering av innehåll i kurser på olika nivåer och olika undervisningsformer bör jämställdhets-, mångfalds- och hållbarhetsperspektiv i vid mening vara systematiskt närvarande.

Jämställdhetsperspektiv bör också beaktas i samband med det långsiktiga arbetet för befordran till docent och professor. I det sammanhanget kan det handla om att frigöra tid från undervisning för att skriva ansökningar och artiklar och att se över fördelningen av "det akademiska hushållsarbetet".

Sammanfattning aspekt 6 och 7

Det är bedömargruppens uppfattning att vad gäller målen inom aspektområde 6 och 7 så finns det strukturer för arbete med internationalisering, hållbarhet, jämställdhetsintegrering och lika villkor, och möjlighet för studenter att inhämta information om vart de kan vända sig vid problem.

Bedömargruppen menar emellertid att det finns skäl att:

- fortsatt uppmärksamma och stödja arbetet inom dessa områden, särskilt vad gäller att följa upp arbetet med jämställdhetsperspektiv i kurslitteratur och kursinnehåll
- tillse att jämställdhetsperspektiv beaktas i samband med det långsiktiga arbetet för befordran till docent och professor.

6. Studentinflytande och tillgänglig och ändamålsenlig studiemiljö (Aspekt 9, 10)

- att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen
- att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studiemiljö föreligger

I självvärderingen och i intervjuer framkommer det att det råder lokal- och teknikbrist på institutionen vilket påverkar studiemiljön för studenterna. Lokalbristen innebär stress för både lärare och studenter då det ofta krävs byten mellan olika campus i Uppsala. Teknikbristen rör både en teknisk resursbrist (t.ex. brist på projektorer för att visa två olika bilder parallellt) och kompetensutveckling (övergången till Studium har visat sig vara svår och tidskrävande för lärare, speciellt de som undervisar på distans). Detta påverkar distansstudier extra hårt då lärandet är beroende av tekniken. Gällande de digitala verktygen som används i Studium råder det skilda åsikter på grund- och avancerad nivå, att döma av intervju- och kursutvärderingar med studenter. Medan exempelvis chattverktyg upplevs som positiva och lärorika för studenterna på grundnivå (särskilt av skälet att de "tvingas" skriva koncisa texter), upplevs de som övervägande negativa på masternivå. Detta kan bero på i vilken utsträckning dessa verktyg används och i vilket syfte. Studenterna uttryckte exempelvis att det var stressande att chattarna angavs som betygsgrundande och att det var svårt att göra sin röst hörd i stora grupper med mängder av meddelanden. Här kan man tänka sig att chatten används formativt snarare än summativt. De masterstudenter vi träffat upplever till exempel att chattseminarier fungerar i kurser kopplade till uppsatsskrivandet eftersom det gör att studenten kan spara de skriftliga kommentarer hen får, medan de på andra, mer konventionella kurser, upplevs som dåliga - särskilt i jämförelse med zoomseminarium som upplevs som en betydligt bättre teknologi för att skapa ett seminarielikt sammanhang. På samma sätt är masterstudenterna kritiska till de skriftliga föreläsningar som ibland används. Vidare upplevs kommunikationen mellan studenter och lärare som haltande både på grund- och avancerad nivå, delvis till följd av att det inte finns någon övergripande konsensus kring hur information förmedlas till studenterna. Vi observerade att lärare har olika preferenser kring vilket medium som används (mejl, anslag eller diskussion i Studium, etc.). Vi föreslår att en kort, rutinmässig genomgång av Studium med studenterna genomförs inför varje kurs då plattformen används på olika sätt av lärare.

Institutionen har studentrepresentanter som medverkar i Institutionsstyrelsen, USG och lika villkorsgruppen. Detta är enligt bedömaregruppen ett gott tecken på att institutionen fäster vikt vid att inkludera studenterna i planering och uppföljning av utbildningen. Likaså fick vi i gruppen tillfälle att möta många engagerade studenter under våra intervjuer. Liksom vi tidigare påpekat menar vi dock att det finns skäl att uppmärksamma avsaknaden av programråd och formaliserade grupper för utbildningsutveckling, t.ex. i relation till det nya masterprogrammet. Liknande fora är viktiga instrument för att säkerställa studenternas inflytande på olika plan. I självvärderingen beskrivs vidare en viss svårighet i att hitta nya studentrepresentanter sedan Studentkåren tog över ansvaret för rekryteringen. Det verkar som att samma student sitter med i samtliga grupper för tillfället. Panelen anser därför att

det önskvärt att institutionen ser över vad som skulle kunna göras för att effektivisera rekryteringsprocessen, som t.ex. rutinmässigt skicka informationsmejl till studenter vid aktuellt tillfälle.

Studenternas inflytande eftersträvas även i kursutvärderingarna som görs vid kursavslut. Studenterna uppmuntras till att fylla i dessa genom att ta del av gamla utvärderingar vid kursstart, vilket tyder på att institutionen vill jobba konstruktivt med dessa. Trots detta framkommer det att utvärderingarna sällan blir färdigställda på grund av omständliga rutiner, för både lärare och studenter. Även här har övergången till Studium komplicerat processen. Distansstudenterna påpekar att bristen på återkoppling är en anledning till varför motivationen till att fylla i utvärderingarna minskar.

Studenterna på grundnivå uttryckte önskemål om större samhörighet, gemenskap och klassidentitet. De som läser KEP programmet går flera terminer utan att träffa sin grundklass. Vi anser därför att gemensamma workshops som planeras inför kursstart är en god idé. Vidare verkar studentföreningen KULÖR fånga upp KEP-studenterna för en inspark, men inte de som läser konstvetenskap utanför programmet. Möjligen kan man föra en dialog med KULÖR, som verkar ha ett nära samarbete med institutionen, angående detta.

Sammanfattning aspekt 9 och 10

Det är bedömargruppens uppfattning att målen inom aspektområde 9 och 10 i stort sett uppnås. Bedömargruppen menar emellertid att det finns skäl att se över följande aspekter av dessa områden:

- fortsätta utvecklingen av den digitala kompetensen samt se över och förtydliga kommunikationen mellan studenter och lärare
- överväg att införa programråd och liknande instanser där studenternas inflytande kan stärkas
- inrätta tydliga rutiner kring moment där studenternas inflytande räknas och förväntas, särskilt kursutvärderingar och rekryteringen av nya studentrepresentanter
- föra en dialog med kåren kring hur representanter kan väljas, att kåren säkerställer att de kontaktar alla institutioner inför val